

Arkivsaknr:	2021/334
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Iren Førde

Saksgang

Plan og eiendomsutvalget

Møtedato

26.05.2021

Søknad fra Salten N950 om dispensasjon fra arealplanen for ny slaktemerd

---

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Gildeskål kommune anser at vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt.

Kommunen anser at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene. Søker er en stor aktør og det er viktig at lokaliteten kan utnyttes i tråd med planlagt økning i slaktevolum. Det er ikke framkommet opplysninger som tilsier at tiltaket vil gi store ulemper for andre interesser eller miljøet.

Gildeskål kommune gir med dette dispensasjon fra arealplanen for utlegging av ny slaktemerd på lokaliteten 28856 Skauholmen.

Vedtaket er gjort med hjemmel i plan- og bygningsloven § 19-2.

Det settes som vilkår at det ikke kommer vesentlige merknader fra høringsinstansene. Dersom det skjer, vil saken bli lagt fram for Plan og eiendomsutvalget for endelig vedtak.

I henhold til Forvaltningslovens § 28 kan vedtaket påklages. Statsforvalteren i Nordland er klageinstans. Klagen må fremsettes innen 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er mottatt, jfr. forvaltningslovens § 29. Den skal være undertegnet, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Klagen stiles til Statsforvalteren i Nordland, men sendes til Gildeskål kommune.

Vedlegg

- 1 Oversendelse av akvakultursøknad for offentlig utlysning og kommunal behandling og til sektor for orientering - Salten N950 - Utvidelse av slaktemerd 28856 Skauholmen
- 2 Vedlegg 6.1.3 Nytt anlegg skissert
- 3 Vedlegg 4.5 A-PU-00-01 UTENOMHUSPLAN
- 4 Tilsagnsbrev utvidelse av slaktemerdtillatelse 882201252 lok 28856
- 5 KPA-kart
- 6 28856 Skauholmen slaktemerd - utvidelse og forlengelse - brev - mars 2021
- 7 Dispensasjonssøknad GK
- 8 Vedrørende søknad om utvidelse av slaktemerd - Tiltaket er ikke i tråd med plan og det må omsøkes dispensasjon for tiltaket

Bakgrunn for saken:

Kommunen mottok brev fra Nordland fylkeskommune datert 12.04.21 hvor kommunen ble bedt om å legge akvakultursøknad fra Salten N950 ut for offentlig utlysning og foreta kommunal behandling. Søknaden gjelder biomasseøkning på 195 MTB og en arealutvidelse på lokaliteten med en ekstra slaktemerd.

Kommunen registrerte at den ekstra slaktemerden var plassert utenfor det området som i kommuneplanens arealdel (KPA) er avsatt til akvakultur. Den nye merden ligger i et sjøareal betegnet som AF og er avsatt kun til fortøyninger; ikke anlegg. Søker ble informert om at det måtte søkes om dispensasjon fra KPA. Fylkeskommunen har beklager ikke å ha fanget opp at flerbruksområde AF kun åpner for fortøyninger.

I brevet fra fylkeskommunen står det at søknader som er i strid med vedtatt arealplan skal returneres. Kommunen har valgt ikke å gjøre det, men ba søker søke om dispensasjon, med sikte på å kunne behandle søknaden i dette møtet.

Søknad til Fiskeridirektoratet og deres tilsagn er vedlagt saken.

Begrunnelse fra søker

Siden reguleringsplanen ble vedtatt har Salten N950 AS ervervet 82/218 og 82/215. Det vil si vi nå eier hele området langs strandlinjen.

Utbyggingen av slakteriet med økt slaktekapasitet medfører behov for økt merdkapasitet. Vi ønsker å utvide merdsystemet med en ekstra merd, med tilsvarende økning i biomasse. Behov er tydeliggjort i vår søknad om økt MTB til Fiskeridirektoratet, og vi henviser til vår søknad til direktoratet, samt direktoratets svar på vår søknad om økt MTB.

Salten N950 har søkt Fiskeridirektoratet om utvidet biomasse for lokalitet 28856.

De har i dag innvilget 780 tonn MTB fordelt på fire bur. De søker om å etablere et femte tilsvarende bur, med en total biomasse på 975 tonn MTB.

Bakgrunnen for behovet for utvidet biomasse er den store utbyggingen nå i 2021. Denne utbyggingen medfører en betydelig økt kapasitet på slakting og pakking, som igjen er forårsaket av framtidig økt slaktekvantum fra kundene.

Gjeldende tillatelse løper ut i 2024. Når de nå søker om utvidet biomasse, ser de det som formålstjenlig både for Fiskeridirektoratet og de selv at de samtidig søker om forlengelse av tillatelsen i ti nye år.

I søknaden til Fiskeridirektoratet er det også redegjort for selskapet, for økonomien i selskapet og målsettinger med utbyggingen.

Høring

Saken ble sendt på høring 08.05.21 med høringsfrist 7.juni. I høringsbrevet skriver vi at søknadsprosessen er kommet langt. Fiskeridirektoratet har gitt tilsagn, og søknad er oversendt kommunen fra Nordland fylkeskommunen i brev av 12.04.21 for offentlig utlysning og kommunal behandling.

Hovedmottakere av brevet fra fylkeskommunen datert 12.04.21 var i tillegg til kommunen Fiskeridirektoratet Region Nordland, Kystverket Nordland, Mattilsynet og Statsforvalteren i Nordland. Kopimottakere var Etableringsteamet mattilsynet, Nordland Fylkes Fiskarlag, Salten N950, Sametinget, og Universitetet i Tromsø - Norges Arktiske Universitet. Sistnevnte har ansvaret for marinarkeologi.

Etter dette anser vi at alle aktuelle høringsinstanser i forbindelse med dispensasjonssøknaden allerede er kjent med saken. I tillegg til Nordland Fylkes Fiskarlag sendte vi saken på høring til lokalt fiskarlag ved Michael Svendsen. Vi har satt vanlig høringsfrist, men har bedt om tilbakemelding innen 26. mai slik at eventuelle merknader kan vurderes når saken behandles i kommunen.

Vi har også bedt Statsforvalteren om tilbakemelding selv om de ikke skulle ha merknader.

Lovanvendelse

I medhold av plan- og bygningsloven § 19-1 kan kommunen gi dispensasjon fra loven; inkludert vedtatte arealplaner. Dispensasjon krever grunnlagt søknad. Ingen har krav på dispensasjon. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering/det må foreligge klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Begge vilkårene må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon.

Det sistnevnte vilkåret er oppfylt dersom relevante fordeler er klart større enn ulempene som dispensasjonen medfører. Hvilke hensyn som er relevante ved en dispensasjonsvurdering må ses i sammenheng med de offentlige hensyn som skal ivaretas etter loven og gjennom planlegging. Rent personlige fordeler tillegges normalt ikke avgjørende vekt i en dispensasjonssak etter plan- og bygningsloven.

Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Arealplanen er blitt til gjennom en omfattende beslutningsprosess og er vedtatt av kommunens øverste folkevalgte organ; kommunestyret. Planen omhandler dessuten konkrete forhold. Det er ikke en kurant sak å fravike gjeldende plan.

I dispensasjonssaker skal naboer og gjenboere varsles på den måten som er nevnt i PBL § 21 nr.3. Videre skal regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, være

gitt anledning til å uttale seg før dispensasjon gis. Hvis kommunen vedtar ikke å gi dispensasjon sendes søknaden ikke ut til uttalelse.

Kommunen kan sette vilkår for dispensasjon. Vilkårene må ha som formål å ivareta de hensyn som fremgår av § 1-1. Lovens formål og § 3-1 Oppgaver og hensyn i planleggingen etter loven.

Konsekvensutredning

Tiltaket skal vurderes etter forskrift om konsekvensutredninger. Akvakultur faller inn under vedlegg II om tiltak etter annet lovverk, og skal behandles etter § 10 jf. § 8. Fylkeskommunen er her ansvarlig myndighet for planer og tiltak for akvakultur.

Dersom kommunen mener tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn jf. de respektive kriteriene i § 10, og disse virkningene ikke allerede er tilfredsstillende gjort rede for i søknaden, må dette meldes i svaret til fylkeskommunen.

Andre interesser

Det er ikke registrert fiskeriinteresser i området hvor slakteriet og slaktemerdene ligger. Litt sør for slakteriet, fra Hestøya og sørover, samt på vestsiden av øya er det registrert et oppvekst og beiteområde. Kart er vedlagt.

Det er ikke registrert noen marine naturtyper eller marint biologisk mangfold i det aktuelle området hvor ny merd skal legges ut. Dette jf Fiskeridirektoratets karttjeneste.

Vurdering:

Det ideelle er at akvakulturanlegg ligger innenfor avsatte områder i arealplanen. I dette tilfellet er det en større utbygging av slakterier som medfører et behov for en ny slaktemerd i tillegg til de 4 som ligger her i dag.

Kommunen har ikke mottatt klager fra andre interesser når det gjelder anlegget som ligger der i dag.

Ved revisjon av arealplanen vil kommunen vurdere om akvakulturområdet bør endre utforming.

I kommuneplanens arealdel er det vedtatt følgende opplysende retningslinjer (ikke juridisk bindende):

De områdene som innen akvakultur ikke benyttes til akvakultur kan benyttes til fiske, ferdsel, natur- og friluftsliv.

- *Akvakulturanlegg kan ikke legges i eller opp til viktige farled som vist på kart eller i konflikt med sjøkabler til tele-, strøm- eller vannledning. Det må også tas hensyn til oppankringsplasser.*
- *I Akvakultur- ferdse- områdene (AF) etableres kun fortøyninger som ikke skal være til hinder for sjøverts trafikk. Det vil si at i disse områdene må etablering av akvakulturanlegg avklares spesielt med kystverket.*

- *Det er et mål å plassere akvakulturanleggene slik at de er minst mulig i konflikt med fiskeriinteressene.*
- *Søker på lokalitet for oppdrett bør ha diskutert søknaden med fiskeriinteressene før søknaden sendes. Plassering og utforming av anlegget m/ fortøyning er av spesiell interesse for fiskeri.*

Vi kan ikke se at farledene blir berørt av anlegget.

For kommunen er det viktig å ha minst mulig konflikt med andre interesser i forbindelse med oppdrett. I strategisk næringsplan for Gildeskål kommune 2018 – 2021 defineres to sentrale næringer som skal prioriteres i planperioden:

- Havbruk, innovasjon og utvikling mot blå åker
- Reiseliv, opplevelse og kultur

Havbruksnæringen er en viktig aktør i kommunen med mange lokale arbeidsplasser, men er også viktig som kjøper av innsatsmidler og tjenester fra lokalt næringsliv. Samtidig er det viktig å ivareta fiskerinæringen og andre næringer som er avhengige av bruk av sjøarealene. Også for innbyggerne i kommunen og besøkende er det viktig at fjordene og sjøen bevares som et attraktivt område for rekreasjon. Lokale fiskestammer og annet biologisk mangfold i havet må også ivaretas og sikres for framtida.

I denne saken kan kommunedirektøren ikke se at fiskerinæringa eller andre interesser blir direkte berørt. Kommunen har godkjent utbygging av slakteriet og arbeidet er i full gang. En ekstra merd er en naturlig følge av økt slaktevolum.

Kommunen skal vurdere søknaden også etter vannforskriften § 12. Akvakultur skal vurderes etter bokstav b). Akvakultur vil i sin natur kunne ha innvirkning på miljøet.

Jf vann-nett er den økologiske tilstanden i denne vannforekomsten god; og oppfyller dermed målet som er satt i regional plan for vannforvaltning. Det må vurderes om omsøkte biomasseøkninger kan føre til at miljøtilstanden i fjorden forringes.

Vi viser her til at det i Norsk Standard NS 9410:2016 er etablert et regime for miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg; som legger til rette for å følge med på effektene av organiske utslipp fra lokaliteten slik at det ikke skjer en vesentlig overbelastning av lokaliteten.

Søknaden er vedlagt en MOM B-undersøkelser på lokaliteten fra februar 2021. Resultatet viser tilstand 1; meget god. Det føres ikke i anlegget, og den organiske belastningen vil derfor bli begrenset.

Det er Nordland fylkeskommune som behandler søknader om økt MTB og det er Statsforvalteren som er forurensningsmyndighet for næringslivet, og som gir tillatelse til økt biomasse jf forurensningsloven. Statsforvalteren kan sette vilkår om mer omfattende undersøkelser dersom de finner det nødvendig. Statsforvalteren kan også pålegge tiltak eller endre vilkår i tillatelsen (eks redusere MTB ved lokaliteten); evt trekke tillatelsen tilbake.

Det er kommunedirektørens vurdering at de miljøundersøkelsene som selskapet er pålagt å utføre er tilstrekkelig til å sikre at miljøtilstanden overvåkes.

Kommunedirektøren kan ikke se at omsøkte tiltak setter hensynet til arealplanen eller formålet i plan- og bygningsloven vesentlig til side. Søker er en vel etablert og viktig næringsaktør i kommunen. Utlegging av en ekstra merd i nær tilknytning til de andre merdene og slakteriet i forbindelse med en større utbygging, anses å være en naturlig følge av dette, og vil ikke berøre andre interesser slik vi ser det.

Kommunedirektøren viser til saksutredninga og anser vidare at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene. Fiskeoppdrett er ei viktig næring og Salten N950 mottar laks til slakting fra hele regionen og er i tillegg beredskapslakteri for oppdretterne i tilstøtende regioner. De må derfor ha stor kapasitet på sanitærslakting.

Saken er sendt på bred høring. Dersom det kommer vesentlige merknader fra noen av høringspartene legges saken fram for utvalget for endelig vedtak om dispensasjon.

Konklusjon:

Kommunedirektøren kan ikke at det er behov for ytterlige konsekvensutredning jf forskriftens § 10.

Kommunedirektøren anser at vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt.

Kommunedirektøren anser vidare at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene. Søker er en stor aktør og det er viktig at lokaliteten kan utnyttas i tråd med planlagt økning i slaktevolum.

Kommunen har ingen opplysninger som tilsier at det ikke bør gis tillatelse til økt biomasse som planlagt.